

VSOD

Vin & Spiritus Organisationen i Danmark

Sænk spiritusafgiften

VSOD | Policy Paper

Sænk spiritusafgiften og træk grænsehandel hjem

For at styrke danske virksomheders konkurrenceevne skal den høje danske spiritusafgift sænkes. Det vil trække grænsehandel hjem og reducere incitamentet til illegal handel.

Et bredt udsnit af Folketinget tog et vigtigt skridt i retning af lavere afgifter, grænsehandel og illegal handel, da de med Vækstplan DK reducerede ølafgiften med 15 pct. i 2013 og fjernede sodavandsafgiften fra 2014. Dette blev fulgt op i 2017, hvor et flertal i Folketinget fjernede de planlagte stigninger i vin- og chokoladeafgiften fra 2018, og igen i 2019, hvor afgifterne på øl og vin blev sænket. Trods dette er det danske afgiftsniveau fortsat særdeles højt, hvilket fører til massiv grænsehandel og illegal handel. Dette fremgår bl.a. af Skatteministeriets grænsehandelsrapport fra november 2017, der også bekræfter, at afgiftsforhøjelser fører til mere grænsehandel og illegal handel, mens afgiftsreduktioner fører til mindre.

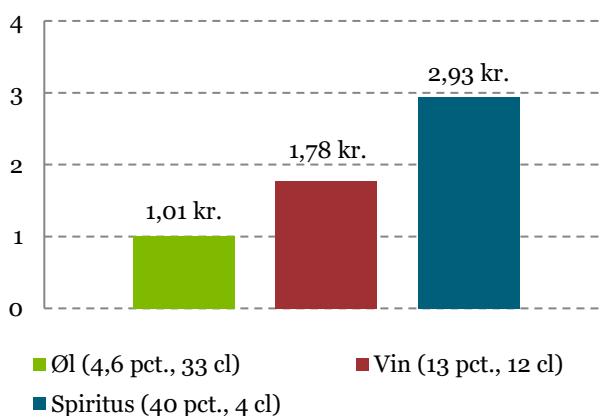
Skatteministeriets skatteøkonomiske redegørelse for 2018 fastslår i den forbindelse, at spiritusafgiften er den suverænt billigste afgift at sænke blandt de grænsehandelsfølsomme punktafgifter med en selvfinansieringsgrad på hele 72 pct. ved en spiritusafgiftslettelse, som svarer til et mindreprovenu på 100 mio. kr.ⁱ. Samtidig peger analysen på, at hvis man foretager en samlet samfundsøkonomisk beregning af afgifternes effekter, bør spiritusafgiften mere end halveresⁱⁱ.

Det høje danske afgiftsniveau har gjort grænsehandel til noget nær en folkesport i Danmark. Det medfører, at statskassen går glip af afgifts-, skatte- og momsprovenu, mens danske virksomheder går glip af omsætning, og arbejdspladser flytter til udlandet. Spiritusafgiften på 150 kr. per liter ren alkohol er 62 pct. højere end i Tyskland, inkl. moms, ligesom den tyske moms kun er på 19 pct. Ifølge Skatteministeriet købte danskerne i 2017 spiritus for ca. 345 mio. kr. i udlandet (inkl. illegal handel). Det betyder, at statskassen går glip af ca. 180 mio. kr. årligt i spiritusafgift og ca. 70 mio. kr. i momsprovenu. Indtægter, der kunne være tilfaldet den danske statskasse, hvis spiritussen i stedet blev købt i Danmark. Afgiftslettelser på spiritus vil styrke danske virksomheders konkurrenceevne og dermed trække grænsehandel hjem samt reducere incitamentet til illegal handel. Ifølge beregninger fra Dansk Erhverv vil en sænkning af spiritusafgiften med 25 pct. koste 100 mio. kr., men vil samtidig sænke grænsehandlen med spiritus.

Spiritusafgiften skal ned på niveau med ølafgiften

I dag betaler de danske forbrugere næsten tre gange så meget i moms og afgifter for én genstand spiritus som for én genstand øl. En genstand er en genstand, og derfor skal vin- og spiritusafgifterne ned på niveau med ølafgiften for at undgå konkurrenceforvridning. Ifølge beregninger fra VSOD og Dansk Erhverv udgør moms og afgifter 1,01 kr. af en genstand øl, 1,78 kr. af en genstand vin, mens der skal betales 2,93 kr. af en genstand spiritus.

Afgifter og moms per genstand, 2019

VSOD MENER

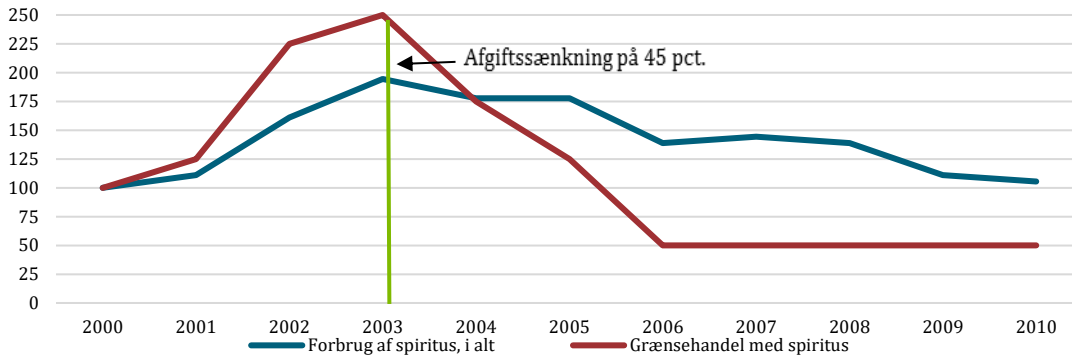
- ✦ At spiritusafgiften skal sænkes for at reducere incitamentet til grænsehandel og illegal handel
- ✦ En genstand er en genstand, derfor skal spiritusafgiften ned på niveau med ølafgiften og skabe lige konkurrence
- ✦ Grænsehandel fører til et merforbrug
- ✦ Moms og afgifter udgør 50-75 pct. af salgsprisen på en flaske spiritus og øger incitamentet til grænsehandel og illegal handel

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT

Afgiftslettelse førte til lavere forbrug

I 2003 blev spiritusafgiften næsten halveret fra 275 kr. til 150 kr. per liter ren alkohol. Det havde ikke blot en effekt på den pris, forbrugerne betaler i butikken, men også en dæmpende effekt på grænsehandlen og forbruget, jf. nedenstående figur. Dette understreger også den såkaldte lagereffekt, dvs. at forbrugerne har tendens til merforbrug på grund af de store mængder grænsehandlede varer, som de har stående i hjemmetⁱⁱⁱ. Det illustrerer også, hvor stor en effekt afgifterne har på danske virksomheders konkurrenceevne.

Udviklingen i forbrug og grænsehandel med spiritus, 2000-2010 (indeks 2000=100)

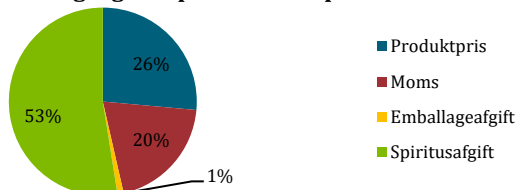

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af Danmarks Statistik
Anm.: Danmarks Statistik har ikke opgjort forbruget siden 2010

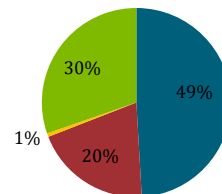
Moms og afgifter udgør mellem 50 og 75 pct. af salgsprisen på spiritus

Den høje danske spiritusafgift og moms udgør en betydelig andel af det beløb, danskerne skal have op af lommen, når de køber spiritus. Moms og afgifter udgør således godt halvdelen af salgsprisen på en flaske 'mærkevarer'-spiritus og ca. 3/4 af salgsprisen på en flaske 'discount'-spiritus.

Moms og afgifter på en flaske spiritus

Discountspiritus – moms og afgifter udgør i alt **74 pct.** af varens salgspris på en flaske spiritus til 75 kr. (70 cl, 37,5 pct. alkohol)

Mærkevarespiritus – moms og afgifter udgør i alt **51 pct.** af varens salgspris på en flaske spiritus til kr. (70 cl, 37,5 pct. alkohol)

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger

Det, at så stor en andel af varens salgspris er moms og afgifter, får mange danskere til at køre til Tyskland for at grænsehandle, fordi den danske spiritusafgift er 62 pct. højere end den tyske, inkl. moms. En sænkning af den danske spiritusafgift vil gøre det mindre attraktivt for danskerne at køre til den tyske grænse.

Nøgletal for spiritus

Spiritusafgift, Danmark, 2018	150 kr. per liter ren alk.
Spiritusafgift, Tyskland, 2018	97 kr. per liter ren alk.
Moms, Danmark, 2018	25 pct.
Moms, Tyskland, 2018	19 pct.
Den danske spiritusafgift er højere end den tyske, inkl. moms	+62 pct.
Grænsehandel og illegal handel med spiritus, 2017	345 mio. kr.
Mistet spiritusafgiftsprovener, 2017	180 mio. kr.
Mistet moms på spiritus, 2017	69 mio. kr.
Moms og afgifter på flaske spiritus (70 cl., 40 pct. alc.)	51-74 pct.

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT, Skatteministeriet og EU-Kommissionen

ⁱ Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse 2018", s. 181

ⁱⁱ Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse 2018", s. 179

ⁱⁱⁱ Se fx Dansk Erhvervs Grænsehandelsanalyse 2018, 'Afgifter på grænsen', nr. 31, 2018.